

'HET IS ECHT EEN NIEUWE INDUSTRIËLE REVOLUTIE OMDAT ALLES MET ELKAAR VERBONDEN RAAKT'

we dat in Europa niet doen. Wij doen ook mee in publiek gefinancierde projecten, we hebben op dat vlak veel partners."

10 In de technologie-sector worden altijd mooie vergezichten geschetst over

revolutionaire ontwikkelingen. Als u terugkijkt, waren er twintig jaar geleden dan technologieën die veelbelovend leken maar het niet hebben gehaald?

"Nee, eigenlijk niet. In 2002 en 2003 begonnen we met het ontwikkelen van camera's voor mobiele telefoons. We waren daar te vroeg mee, het sloeg niet echt aan, maar als je nu kijkt dan is een belangrijk verkoopargument van een mobiele telefoon de camera. Wij dachten dus al begin deze eeuw dat de camera een bepalend onderdeel van de mobiele telefoon zou worden, maar niemand geloofde ons toen. Het gaat dus om de vraag wanneer iets gebeurt. Soms gaat het langzamer, soms gaat het heel snel. Je moet dus zorgen dat je op de trein zit op het moment dat die vertrekt."

11 Waarop zouden beleggers die in technologie willen investeren nu moeten inzetten?

"Ik denk dat de trend in Europa duidelijk is: elektrische auto's, of misschien waterstofauto's, in combinatie met de explosie in communicatie in de auto en tussen de auto en de buitenwereld. Wat we hier zien is echt een nieuwe industriële revolutie omdat alles met elkaar verbonden raakt. Ik denk dat bedrijven die in de voorhoede zitten in deze gebieden interessant zijn, maar dat zijn vaak wel familiebedrijven, je vindt ze meestal niet op de beurs. Daarnaast denk ik dat sommige autoproducenten interessant kunnen zijn als ze de juiste focus hebben al weet ik niet welke in de toekomst de concurrentie zullen aangaan met Tesla."

– Column –

Zorgen voor (na) 2020

Als ervaren belegger weet u dat uw twaalfjarig nichtje even (on)betrouwbare stockpicking-tips geeft als Goldman Sachs-analisten, of misschien zelfs als de toppers die bij Harry Mens zendtijd kopen.

U heeft rond de jaarwisseling smakelijk gelachen over de vele voorspellingen van goeroes en andere leken over de nabije toekomst van de financiële markten.

Na dit entertainment kunt u weer serieus de draad oppakken en boven de waan(zin) van de dag stijgen. Beleggen is voor de lange termijn, waarbij kansen worden afgezet tegen risico's.

Aan risico's geen gebrek. Lage rente (vooral als die ooit stijgt), recordwaarderingen op de financiële markten, handelsoorlogen, het Midden-Oosten, Trump (of erger: Warren/Sanders), vergrijzing en klimaat – in combinatie met bevolkingsgroei in arme gebieden – zijn zorgwekkend.

Misschien naïef, maar ik vertrouw op het vernuft van de (technische) mens om mitigerende oplossingen te vinden voor het meest essentiële risico (klimaat). Ook zullen er echt wel maatregelen komen om productiviteit en gezondheid te verbeteren zodat vergrijzing soepel wordt opgevangen. Bevolkingsgroei vertraagt zodra welvaart toeneemt in ontwikkelingslanden.

Mijn grootste vrees als langetermijnbelegger was nog niet genoemd: het draagvlak voor het kapitalistisch systeem, verankerd in een democratische

rechtsstaat met persvrijheid. Die combi is het fundament voor vooruitgang, zowel voor welvaart als voor welzijn, en de beste omgeving om niet alleen de belegger te laten gedijen, maar ook armoede te bestrijden.

De democratische rechtsstaat staat onder druk wanneer ratio onder het mom van fake news wordt weggemoffeld, desinformatie complete bevolkingsgroepen op het verkeerde been zet en politiek opportunisme of religie wetenschappelijke feiten ontkennen. Trump, Poetin, Erdogan, Orban en (vooral) Xi zijn hoofdrolspelers.

Het draagvlak voor kapitalisme daarentegen brokkelt af wanneer grote groepen burgers geen faire kans krijgen zich te ontwikkelen, bij te dragen en te groeien qua welvaart en welzijn. Als tegelijkertijd bovenaan de piramide andere wetten lijken te gelden, waarbij zelfverrijkende topbestuurders nauwelijks extra waarde creëren, wordt het kapitalisme ondermijnd en worden de dogma's van Bernie Sanders gevoeld. Dan heeft uw nichtje echt pech.

ERROL KEYNER
is adjunct-directeur van de VEB